

O vedere spre Lacul Bucura

Foto: P. Romoșan

Itinerarii de sezon

Împărăția munților Retezat

După ce părăsești luncile înverzite din împrejurimile comunei Pui sau ale comunei Sarmisegetuza și străbați căile larg deschise de-a lungul apelor, spre Rîul Mare în sus, natura îți prezintă în toată splendoarea lui imensul masiv de granit Retezatul. El se întinde pe o suprafață imensă, cu mai multe vîrfuri, grupate în jurul celui mai înalt – Peleaga (2509 m) cu văi străbătute de pîraie care au în partea lor superioară căldări de formație glaciară, unice prin frumusețea lor.

Urcușul spre culmi oferă turistului imaginea bogăției forestiere. Străbătînd pădurile de fag și gorun cu frunzișul verde, trecînd pe sub bolta întunecată a molizilor, pătrunzi apoi în golul alpin. De aici începe împărăția de piatră a Retezatului.

De la Păpușa spre Retezat, trecînd peste Peleaga și Bucura, masivul întîi oferă priveliști de neuitat. Ghețarii din vremuri străvechi și-au lăsat urmele din plin: căldări uriașe cu ape de cristal – lacurile Galeș, Bucura, Zănoaga, Gemenele, Ana, Lia și altele. Din ele pornesc agale, în jos, pîraie culese pe o parte de Jiu, pe de altă parte de Rîul Bărbat, și cele mai multe de Rîul Mare.

In acest masiv s-a dezvoltat și s-a păstrat o faună și o floră bogată, în parte nemaiîntîlnite nicăieri. Culmile stîncoase sînt populate de capre negre și de ursul carpatin. Prin văile întunecoase și-au făcut culcuș mistreții, iar rîsul și pisica sălbatică se strecoară agile în căutarea prăzii. Acvilele planează lin deasupra înălțimilor, în timp ce pe stîncile sure cuibărea pînă nu de mult zăganul, cel mai mare și mai puternic vultur din Carpați și Alpi. Apele sînt bogate în păstrăvi, punctați parcă cu aur și smarald. Peste 60 de specii de plante formează flora masivului. Unele din ele nu se mai întîlnesc nicăieri, cum e, de pildă, zimbrul (pinus cebra). Afinul și merișorul întind covoare moi și dese, ghintura ridică corole albastre, alături de florile roșii ale vîrtejului de munte. Mai sus, pe pereții de stîncă, floarea de colț își desface petalele pufoase.

In special, toamna, apare coloritul galben-roșu al florilor de slipeți și al garofițelor de munte. Printre stînci crește garofița albă de stîncă, pelinul alb de munte, ochii șoricelului, anghelina.

...In masivul Retezat, la altitudini între 1900 și 2100 m, există mai mult de 80 lacuri, iezere și tăuri alpine. Lacurile de aici sînt considerate a fi cele mai frumoase și mai mari din Carpați. Lacul Bucura, de exemplu, are o suprafață de peste 100 000 m.p. Tăul Cresturii este lacul așezat la cea mai mare înălțime din țara noastră (2370 m). Retezatul este renumit și pentru măreția circurilor sale glaciare. In acești munți a existat, de asemenea, cel mai mare ghețar din Carpații noștri: ghețarul Lăpusnic, lung de 9 kilometri.

Masivul Retezat, care se întinde pe mai mult de 80 000 de hectare, își păstrează farmecul îmbietor în orice anotimp. Iubitorii de turism au la îndemînă cabane și case de recreare bine amenajate, la Baleia, Gura Apei, Gura Zlata, Pietrele, Stîna de Rîu, Buta Mare și Cîmpul lui Neag.

Ca un vechi turist aș vrea să dau un sfat celor care merg în Retezat, sau pe orice alt munte. Să nu se aventureze, părăsind poteca marcată, s-o ia pe „scurtături", trecînd peste stînci sau grohotiș, să facă pe... alpinistul cățărîndu-se pe pereți de stîncă, deoarece pot plăti scump acest „curaj" necerut de împrejurări.

*

Munții Retezat oferă patru puncte de plecare spre Masiv: Ohaba de sub Piatră și Băiești, comuna Pui, prin Cîmpul lui Neag și ruta Sarmisegetuza – Clopotiva – Cabana Gura Zlatei.

CAROL BORA
– Craiova –

VOLEI

PRIN PRISMA LOCURILOR VI OCUPATE LA „EUROPENELE" DE TINERET

Creșterii tinerelor cadre – grijă permanentă!

Citeva propuneri pentru asigurarea perspectivei

În voleiul nostru s-a făcut din ce în ce mai mult simțită în ultimii ani necesitatea înlocuirii, în echipele reprezentative, a unor jucătoare și jucători mai în virstă. Creșterea și promovarea elementelor tinere au fost însă oarecum mai dificile o vreme, în parte și din cauza lipsei din calendarul internațional a întîlnirilor speciale pentru juniori și tineret. Asemenea întîlniri, cu o desfășurare regulată, vor exista de acum înainte, deoarece începînd din 1966 se organizează — din doi în doi ani — campionate europene de juniori (tineret) care vor constitui un excelent mijloc de pregătire și de promovare a elementelor de perspectivă pînă în primele reprezentative ale țării.

Așa cum se știe, la ediția inaugurală a campionatelor europene de juniori (tineret), care a avut loc de curînd în Ungaria, au participat 16 echipe naționale masculine și 12 feminine, între acestea fiind și cele ale țării noastre, ambele situate pe locul VI în clasamentele finale. Desigur, sînt locuri modeste în raport cu prestigiul internațional al voleiului românesc și de aceea ele nu ne pot mulțumi. Aceste rezultate nu sînt altceva decît urmarea întîrzierii cu care noi am început acțiunea de întinerire, a întîrzierii cu care, abia de un an de zile, am început să acordăm în mod organizat grija cuvenită depistării și creșterii talentelor tinere. Dar, mai bine mai tîrziu decît niciodată.

Astfel judecînd, consider că locurile VI obținute la Budapesta de echipele noastre (compuse din jucătoare și jucători cu experiență de concurs inferioară celei a marii majorități a formațiilor participante la recentele „europene") nu trebuie totuși să alarmeze. Cu atît mai mult cred acest lucru cu cît la întrecerile din Ungaria, comparînd cu situația din celelalte echipe, am putut constata faptul deosebit de important că selecția pentru reprezentativele noastre a fost bună, mai ales la băieți, și că în genere, privind prin această prismă, nădejdile ne sînt îngăduite. Putem să mai menționăm apoi că nu numai în meciurile cîștigate, dar și în unele seturi ale celor pierdute comportarea echipelor noastre a depășit-o pe aceea a adversarilor, ceea ce ne-a dovedit o dată în plus că dispunem de un potențial uman prețios, pe care nu avem decît să-l valorificăm cu grijă, printr-o pregătire serioasă. Cît privește perspectivele jucătoarelor și jucătorilor noștri (perspective confirmate, în pofida rezultatelor finale, de aproape toate elementele folosite de noi), mai proeminente consider că sînt posibilitățile de progres manifestate de voleibalistele **Marinescu, Szekely** și **Demetriu** și de voleibaliștii **Vraniță, Rotaru** și **Tănăsescu.**

Campionatul european ne-a dezvăluit însă mai cu seamă lipsurile, a căror analiză se impune, pentru ca ele să poată fi grabnic înlăturate. Principala deficiență a echipelor noastre a constituit-o insuficienta perfecționare a preluării (din serviciu și din atac) și a blocajului. Așa încît nu exagerăm afirmînd că aceasta a scăzut cam cu 30 la sută potențialul echipelor noastre. Antrenorii (**N. Mihăilescu** și **V. Surugiu** — la băieți, **N. Meadu** și **V. Papuc** — la fete) acuză pe bună dreptate faptul că perioada de pregătire a echipelor a fost prea scurtă; totuși, chiar și în aceste condiții, apreciez că ei trebuiau să asigure un volum mai mare de lucru pentru atingerea susamintitelor obiective, restrîngînd volumul acordat altora.

Revenind la neîndestulătoarea experiență competițională a jucătoarelor și a jucătorilor noștri, de care vorbeam mai sus, să amintim că echipele multor țări participante la „europene", ca de pildă cele ale U.R.S.S., Cehoslovaciei și R. D. Germane, joacă folosind aceleași loturi de aproximativ doi ani de zile și au „acoperit" pînă la data campionatelor din Ungaria un bogat calendar internațional. De asemenea, în timp ce cei mai mulți jucători și jucătoare din loturile reprezentativelor noastre de tineret de la Budapesta nu aveau la activul lor nici un meci în prima categorie a țării, în majoritatea celorlalte echipe, ca urmare tocmai a începerii cu mai mult timp în urmă a acțiunii de creștere și promovare a cadrelor tinere, au jucat numeroși voleibaliști cu „state de serviciu" în divizie și chiar numeroși maeștri ai sportului.

Ținînd seama de lipsurile scoase la iveală de „europenele" din Ungaria, precum și de însemnătatea pe care o prezintă pregătirea elementelor tinere pentru menținerea voleiului nostru în plutonul fruntaș al ierarhiei mondiale, apreciez că trebuie luate următoarele măsuri în vederea îmbunătățirii substanțiale a activității duse cu juniorii:

— micșorarea perioadei de instruire a juniorilor prin aplicarea celor mai moderne metode de pregătire și unificarea metodicii de învățare;

— îmbunătățirea selecției pentru reprezentativele de tineret, ea urmînd să se efectueze pe baza unui regulament care ar putea să cuprindă, între criterii, participarea la cel puțin 30 la sută din jocurile de categorie A (seria I sau a II-a), precizarea taliei minime, îndeplinirea anumitor norme tehnice, mai ales în ceea ce privește blocajul și preluarea, precum și stabilirea unor norme fizice;

— întărirea campionatului categoriei A în seria a II-a, unde trebuie de fapt să existe asigurată posibilitatea de a recruta majoritatea jucătoarelor și jucătorilor pentru reprezentativele de tineret;

— jucătorii elevi din clasele XI—XII să poată participa și la campionatul categoriei A (seria I sau a II-a) fără a pierde dreptul de a juca în campionatele de juniori și în cele școlare;

— în localitățile fără echipe divizionare, jucătorii elevi din categoria de mai sus să ia parte la campionatul regional de seniori;

— unificarea stilurilor și concepției privind tactica de joc la toate echipele noastre de juniori, de tineret și de seniori, mai ales relativ la sistemul de apărare, care pentru învățare necesită timp mult și mai mult pentru schimbarea lui.

Prin adoptarea acestor măsuri, cu toate implicațiile lor, precum și cu ajutorul altora pe care le-ar mai putea propune cadrelor noastre de specialitate, dar și muncind cu mai multă pasiune (antrenorii, ca și jucătorii), sînt convins că vom reuși să avem în permanență echipe reprezentative tinere și valoroase, vom reuși să ridicăm voleiul românesc spre cele mai înalte trepte ale arenei europene și mondiale.

prof. ȘTEFAN STROE
membru al Biroului F.R. Volei

NOUTĂȚI DIN REGHIN

(Urmare din pag. 1)

exceptînd pe cele referitoare la mînerul rachetei. Pe de o parte, este vorba de calitatea discutabilă a pielii care îmbracă mînerul, iar pe de altă parte de necesitatea de a exista o sortimentare (3, 4 dacă nu chiar mai multe tipuri) și nu unul singur, ceea ce-l face uneori inutilizabil. Al doilea tip, „Junior" va fi confecționat pentru activitatea de masă. Un lucru nou în atenția celor interesați: rachetele vor fi racordate din fabrică. In acest fel va fi eliminată o importantă sursă de necazuri.

In sectorul gimnasticii sînt de semnalat unele îmbunătățiri la mînerele „cailor", în așa fel încît acestea să permită o priză mai bună. La același aparat a fost confecționat un manșon pentru picioare. In alt sport de sală, este vorba de popice, am luat cunoștință cu... bilele lamelate cu bandă antișoc. Ele vor fi confecționate numai din material plastic. Avantajul principal al prototipului — prelungirea vieții bilei.

Tot în sectorul maistrului Novițchi două noutăți din sporturile de iarnă. Prima se referă la lama crosei de hochei pe gheață, care a fost modificată, adică ușor curbată. In fine, o altă noutate demnă de relevat: schiul din lemn și laminat cu fibre de sticlă. (Este unul din cele șase tipuri noi de schiuri ce vor ieși de pe porțile combinatului). Se pare că este vorba de un produs cu calități excepționale, bazat pe o rezistență sporită (92 kg pe mm², superior în această privință chiar oțelului!) dublat și de o bună elasticitate, ca și de un mai mare coeficient de amortizare a vibrației. O recomandație pentru noul tip de schi — certificatul de garanție pe doi ani de zile!

Pentru ambarcațiuni interlocutorul nostru a fost maistrul Ladislau Varga. Cei peste 20 de ani de activitate ai săi îl recomandă ca pe unul dintre specialiști în materie. Noutăți? Două tipuri de schif 8+1 și 4+1.

Tov. Varga ne-a vorbit pe larg și de pontere, de huntere (noi tipuri de caiac), de „sitka" (tip de canoe de 2), de o garnitură de schif (simplu, dublu, 2+1, 4, 4+1, 2 rame) etc. toate aflate în atenția colectivului pentru anul viitor.

In felul de a-ți vorbi al acestui om cu tîmplele platinate („peste doi ani voi spune adio bărcilor mele dragi"...) descifrezi o pasiune nestinsă pentru muncă, dorința lui fierbinte de a spori capacitatea și implicit valoarea ambarcațiunilor fabricate la Reghin, de care se leagă atîtea succese. La o parte dintre aceste succese Varga-baci a fost părtaș.

— Era la Duisburg, în anul 1959... Mi-aduc aminte ca acum...

Are dar de povestitor omul din fața noastră. Ne spune o poveste adevărată despre izbînzile sportivilor noștri.

Maistrul Varga și elevii lui de la Reghin (printre care și fiul său, inginerul Ștefan Varga) se străduiesc acum să pună la dispoziția sportivilor ambarcațiuni bune, care să-i poarte spre noi victorii.

TOTUȘI, CEVA MAI BUN EXISTĂ...

O după-amiază însorită de august în orașul Sf. Gheorghe. Pe bulevardul din fața frumosului parc, cu alei umbroase, situat în inima orașului, „plimbarea" era în toi. Lucru cu totul firesc după orele de muncă. Stăteam pe o bancă și priveam spre tinerii și tinerele care mergeau agale. La un moment dat, chipurile unora dintre tinerii care treceau prin fața mea mi-au devenit cunoscute. Nici nu e de mirare. Parcurseseră, nu exagerez cîtuși de puțin, zeci de ture, lăsîndu-mi impresia că n-au ce face, că vor să-și „omoare" timpul liber. Intru în vorbă cu cîțiva tineri care, obosiți de atîta mers, s-au așezat lîngă mine, pe bancă.

— De ce străbatem, **mi-a răspuns unul dintre ei,** bulevardul de la un capăt la altul? Așa am apucat. Și apoi ce să facem, să stăm acasă? Ne plimbăm, în lipsă de altceva mai bun...

Cuvintele „în lipsă de altceva mai bun" îmi stăruiau în minte. Ele mi-au sugerat chiar o idee. Și fără să stau pe gînduri am plecat spre cele două complexe sportive, aflate la doi pași, pentru a vedea cîți tineri au venit în această splendidă după-amiază de vară, să se recreeze jucînd tenis, volei, baschet sau handbal.

...Ora 17. Primul popas: Complexul uzinelor textile. Pe unul dintre terenurile de tenis jucau dr. Ilie Olteanu, un om trecut de 50 de ani, și profesorul de educație fizică Gavrilă Fekete. Am aflat că sînt prieteni vechi ai... tenisului de cîmp. Celălalt teren era liber. Alături, pe dreptunghiul de handbal, se antrena echipa feminină a uzinei textile.

— Ce program ați avut astăzi?, mă adresez magazinerului bazei sportive, Iosif Szabo.

— Ce vedeți pe terenuri. Altceva nimic.

— Și nu mai așteptați nici o echipă?

— Nu.

Am plecat gîndindu-mă din nou că tinerii care făceau în acest timp ture după ture pe... pista plictiselii, s-ar fi putut distra copios pe toate terenurile complexului, întrecîndu-se la sporturile preferate. Cînd am ajuns la complexul Grupului școlar de construcții, aflat peste drum (era ora 17,30) imaginea a fost și mai dezolantă: pe terenurile de handbal, volei și baschet, încercuite de o pistă de atletism de 222 m, domnea o liniște profundă. Pe iarba crescută în voie (chiar și pe pista de atletism, semn că de mult nu se mai alergase pe ea) stătea o femeie între două vîrste.

— De cînd s-au terminat cursurile școlii, nimeni n-a mai venit pe aici, **ne-a spus Paraschiva Sever, care are locuința în incinta școlii.**

Intr-un ultim efort de a spulbera impresia produsă de goliciunea acestui modern complex sportiv (din păcate, prost întreținut) am pornit spre stadion, aflat la marginea orașului, Dar, din nou decepție: oaspeții lui erau doar cîțiva muncitori care plantau brazde de iarbă. Intendentul stadionului m-a informat că la ora 18,30 urmează să înceapă cursurile de inițiere și antrenament la atletism. Aceasta era activitatea sportivă planificată în după-amiaza aceea...

Nu intenționăm să acuzăm consiliile asociațiilor sportive de inactivitate, însă din vizita la cele mai mari baze sportive din Sf. Gheorghe reiese clar că acestea nu sînt folosite din plin. Imprejurările descrise denotă, de asemenea, că multor tineri nu li se creează prilejul de a-și petrece timpul liber în mod util, în aerul proaspăt al stadioanelor, unde au ocazia să-și fortifice organismul. Socotim absolut necesar ca membrii conducerilor asociațiilor sportive, în colaborare cu consiliul raional UCFS și organizațiile U.T.C., să inițieze concursuri interesante, care să atragă un număr cît mai mare de tineri și tinere pe terenurile de sport. Procedîndu-se astfel tinerii vor fi ajutați să învețe să folosească mai bine timpul liber.

TR. IOANIȚESCU